
Notiser

NOTISER

Fastlegeperm til alle allmennleger

Sosial- og helsedepartementet og Legeforeningen samarbeider om å lage en informasjonsperm om fastlegeordningen til alle allmennpraktikere. Permen sendes til kommuneleger, privatpraktiserende leger, avtaleløse leger samt administrasjonen i kommunene. Den vil inneholde tidsplan for innføringen av ordningen, odelstingsproposisjonen om ordningen, innstillingen fra Stortingets sosialkomité, orientering om retten til fastlegeavtale, lokale samarbeidsutvalg, økonomien i ordningen mv. Etter hvert som prosessen skrider frem, vil permen bli supplert med informasjon. Så raskt resultatene foreligger fra de sentrale forhandlinger, vil disse bli utsendt. Permen produseres i et opplag på 5500 og planlegges utsendt før påske.

Medisinstudenter støtter sykepleierne

Leder i Norsk medisinstudentforening, Mona Fenstad, oppfordrer sine medlemmer om ikke å ta vakter som blir ledige som følge av sykepleiernes aksjoner.

Sykepleierstudentene er inne i en nasjonal boikott av alle fylkeskommunale sykehus. Studentene vil ikke ta jobber og vakter for fylkessykehusene med mindre begynnerlønnen for sykepleiere økes. Også mange medisinstudenter tar vakter ved sykehusene. Enkelte sykehus arrangerer også kurs der medisinstudentene får opplæring for å kunne ta slike vakter. Fenstad understreker at medisinstudentene fortsatt kommer til å ta vakter de har påtatt seg før sykepleierstudentene startet sin aksjon.

Nye satser for medisinsk sakkyndige

Timesatsen i salærforskriften er fra 1. januar 640 kroner. Dette er en noe høyere sats enn det Justisdepartementet meldte om tidligere. Med bakgrunn i de økte salærsatsene vil Legeforeningen kontakte Rikstrykdeverket med sikte på reviderte L-takster. Nye L-takster vil bli informert om så snart de er klare. Komplette oversikt over gjeldende satser ligger på Legeforeningens hjemmesider: www.legeforeningen.no

Diskotekmusikk svekker hørselen

At støyskader også kan forårsakes av musikk, bekreftes av en ny undersøkelse fra Singapore (Singapore Med J 1999; 40: 571–4).

Målinger viste at diskotekansatte (servitører, vakter, diskjockeyer etc.) ble utsatt for lyd over 89 dBA gjennomsnittlig mer enn fem timer per arbeidsdag. Dette setter sine spor.

Sammenliknet med en kontrollgruppe hadde 46 diskotekansatte et tydelig hørselstap og hver femte av dem klaget dessuten over tinnitus. De yngste (< 30 år) og de med kortest diskotekkarriere (< 1 år) klaget mest over øresus.

Musikkterapi

«Når så ånden fra Gud kom over Saul, tok David fram harpen og spilte på den. Da letnet det for Saul; han kjente seg bedre, og den onde ånden forlot ham.» (1. Sam 16,23). Bibelen gir støtte til musikkterapeutene som samlet 2500 deltakere fra 44 land til sin niende verdenskongress i Washington D.C. i 1999 (JAMA 2000; 283: 731–3). Det er nå omkring 8000 godkjente musikkterapeuter i USA og Canada.

Hjerneslag, demens, stress, rusmisbruk, obstruktiv lungesykdom og leddgikt er blant de tilstander der musikkterapi brukes. Mer dokumentasjon av effekten ble etterlyst og musikkterapeutene, som gjerne ser seg selv som helsepersonell, innser at forskning er nødvendig om det de driver med skal bli akseptert som medisinsk behandling.

Helse i kunsten

Kurset Helse i kunsten er et tilbud til studenter i første semester ved Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo. Formålet med kurset er å vise hvordan ulike kunstarter kan fornye og utdype forståelsen av den kliniske og den samfunnsmessige siden ved faget.

I bakgrunnen for kurset hviler erkjennelsen av at det ved behandler- og pasientrollen og i vekselspillet mellom samfunn og fag, er sider som ikke kan måles og telles med vitenskapelige metoder, som for eksempel forventninger. Musikk, skjønnlitteratur, bildekunst, film, teater, dans og arkitektur er mulige kilder til innsikt og refleksjon om det oppdrag som helsearbeideren skal utføre.

Kurset består av en introduksjonsforelesning og tre plenumseminarer. Jon-Roar Bjørkvold foreleser om helse og musikk, Ingegerd Frøyshov Larsen om helse og malerkunst, Ole Fyrand tar for seg helse og arkitektur mens Per Fugelli og Jan Christian Frich foreleser om helse og skjønnlitteratur.

Blåseinstrumenter øker øyetrykket

Musikere har også yrkessykdommer. De som spiller blåseinstrumenter får bl.a. økt intraokulært trykk, og øyetrykket henger sammen med luftmotstanden i instrumentet. Intrumenter med høy luftmotstand (for eksempel trompet og obo) gir høyere øyetrykk enn instrumenter med lavere luftmotstand (for eksempel klarinett og saksofon) (Ophthalmology 2000; 107: 127–33). Over tid kan det oppstå synsforstyrrelser som ved glaukom hos musikere som spiller blåseinstrumenter og dette kan feildiagnostiseres som normaltrykksglaukom.

Spedbarn liker musikk

Kan sugereflexen stimuleres av musikk? Det er en av hypotesene blant de som bruker musikk i nyfødtavdelinger. Undersøkelser tyder på at musikk kan øke trivselen, gi bedre vektøkning og forkorte sykehusoppholdet for nyfødte (JAMA 2000; 283: 468–9). Noe av effekten skyldes kanskje at rolig musikk i rommet reduserer støyen og skaper et fredeligere miljø omkring de små.

Astrid Lindgren æresdoktor i medisin

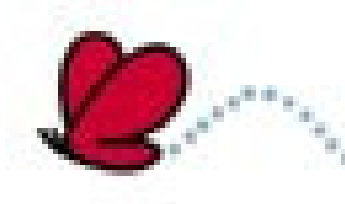
Forfatterskap kan ansees som så helsebringende at de kvalifiserer til æresdoktorgrad i medisin. Den svenske forfatteren Astrid Lindgren (f. 1907) er nylig utnevnt til «hedersdoktor» ved det medisinske fakultet i Linköping. Fakultetet uttaler at hun «med sina böcker spritt glädje till många sjuka barn och påverkat deras psykiska hälsa», ifølge Svenska Dagbladet. Astrid Lindgren er fra før æresdoktor ved det filosofiske fakultet i Linköping samt ved universitetene i Leicester, England og Warszawa, Polen.

Rask musikk øker yteevnen

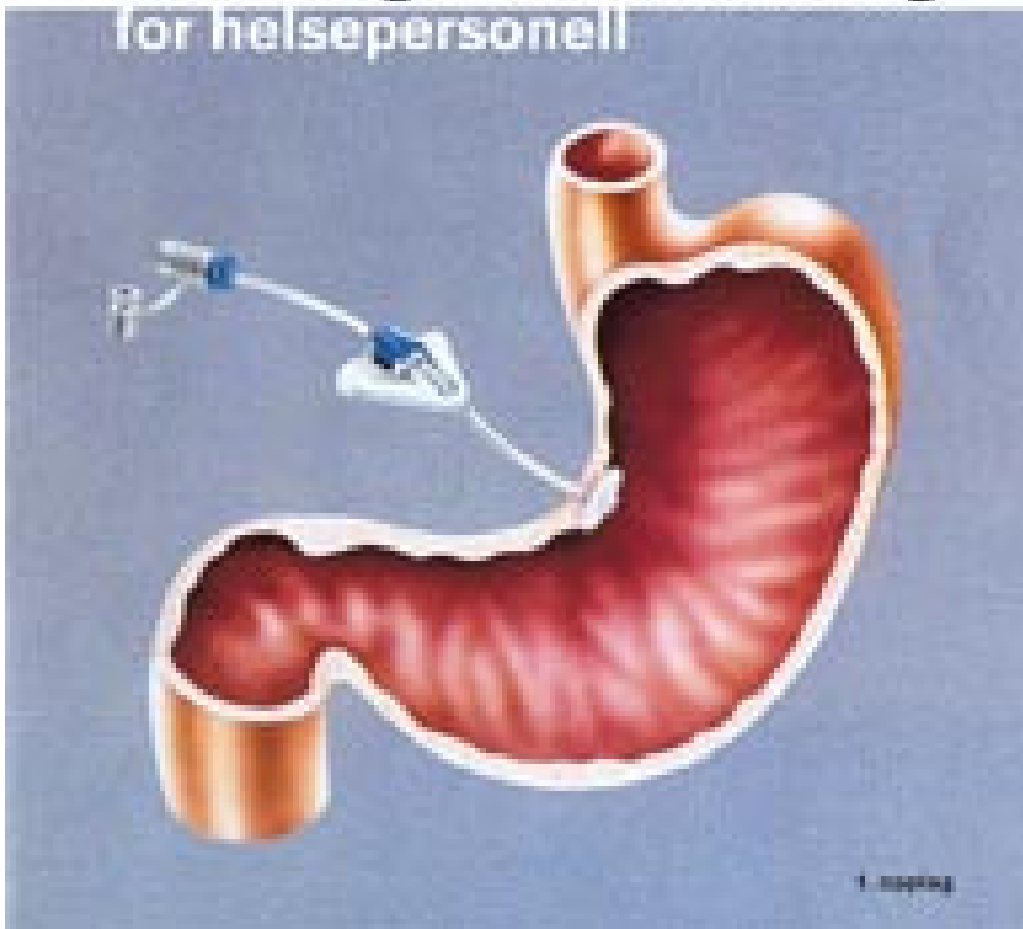
Moderne treningsstudioer tilbyr vanligvis høy musikk med rask rytme. Hva betyr slik musikk for den fysiske yteevnen? 24 frivillige forsøkspersoner ble eksponert for ulike former for musikk under trening (J Sports Med Phys Fitness 1999; 39: 220–5). Foruten fravær av musikk ble fire musikkformer benyttet: langsom musikk, musikk med rask rytme og overganger fra langsom til rask og fra rask til langsom musikk. Musikken ble endret når forsøkspersonene nådde 70% av maksimal hjerterefreknens. Resultatene viste at rask musikk og endring fra langsom til rask musikk økte yteevnen. Effekten kan skyldes den distraksjonen musikken medfører ved at oppmerksomheten trekkes bort fra trettheten og utsetter utmattelse.

Fagråd for kvinnehelse

Statens helsetilsyn har oppnevnt et fagråd for kvinnehelse som skal gi Helsetilsynet innspill til hvordan kvinners helsetjenestebehov kan møtes på en bedre måte. Fagrådet skal også vurdere konsekvenser av helsepolitiske reformer, planer og utspill for kvinners helse. Rådet kan bli bedt om gi anbefalinger om pågående aktiviteter og saker i Helsetilsynet. Fagrådet ledes av Inger Njølstad ved Universitetet i Tromsø og består av forskere og helsepersonell.

Veiledning i enteral ernæring for helsepersonell

En tverrfaglig gruppe ved Sykehuset Østfold, Fredrikstad har utarbeidet et veiledningshefte om enteral ernæring beregnet på helse- og omsorgspersonell som har kontakt med pasienter som ikke selv kan få i seg nok næring. I heftet informeres det om metoder for å oppdage pasienter som er i risiko for underernæring og tiltak for å forebygge og behandle underernæring. Veilederen er blitt svært godt mottatt av målgruppen og kan fås til selvkost ved: Avdeling for kompetanseutvikling, Sykehuset Østfold Fredrikstad, Postboks 1066, 1603 Fredrikstad.

Forhandlinger om fastlegeordningen

Sentralstyret har oppnevnt sju medlemmer i forhandlingsdelegasjonen til fastlegeforhandlingene: Hans Petter Aarseth, Hans Kristian Bakke, Øyvind Sæbø, Anette Fosse, Ivar Halvorsen, Gunnar Ramstad og Bente Kristin Johansen.

Akademikernes seksjonsorganer

Legeforeningens representasjon i Akademikernes seksjonsorganer: Bente Kristin Johansen er oppnevnt til Akademikerne Kommune etter Grethe Aasved. Hans Kristian Bakke erstatter Kåre Reiten i Akademikerne Frie yrker. Einar Hysing fortsetter som Legeforeningens representant i Akademikerne Stat.

Nytt tariffutvalg

I det nye tariffutvalget sitter Hans Petter Aarseth (leder), Hans Kristian Bakke (nestleder), Gunnar Ramstad fra Alment praktiserende lægers forening med vara Åge Henning Andersen, Kjell Maartmann-Moe fra Alment praktiserende lægers forening med vara Hanne Dinesen, Truls Disen fra Praktiserende Spesialister Landsforening med vara Harald Guldsten, Berit Norling fra Praktiserende Spesialister Landsforening med vara Finn Korsrud, Per Wærås Tvette fra Offentlige legers landsforening med vara Ivar Halvorsen, Asle Medhus fra Yngre legers forening med vara Just Ebbesen og Einar Hysing fra Overlegeforeningen med vara Bjørn Busund.

Publisert: 20. april 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. februar 2026.